

Beslutande organ	Kommunstyrelsens arbetsutskott	
Plats och tid	Sammanträdesrum Torsö, Stadshuset kl 08:00-11:00	
Beslutande	Johan Abrahamsson (M) Henrik Andersson (M) Malin Olsson Lundqvist (M) Janne Jansson (S) Linnéa Wall (S) Anita Olausson (S)	ordförande 1:e vice ordförande ledamot 2:e vice ordförande, deltog ej § 30 ledamot tjänstgörande ersättare, § 30
Övriga deltagare	Susanne Wirdemo Niklas Brandt Adam Johansson Julia Nedersjö Johannes Hukkanen Jenny Aronsson Annelie Åberg Anna Holmqvist Per Johansson Tomas Ekström Per Garenius Rebecka Tropp	kommundirektör sambhällsbyggnadschef §§ 21-26 planchef §§ 21-22 planarkitekt § 21 sambhällsbyggnadsstrateg § 22 brotts- och drogförebyggare § 23 äldre- och omsorgschef § 24 ekonomichef § 27 HR-chef § 28 kultur- och fritidschef § 29 stabschef § 29 sekreterare
Justerare	Janne Jansson ej § 30, Henrik Andersson § 30	
Justeringens plats och tid	Kommunledningskontoret enligt överenskommelse	
Sekreterare Rebecka Tropp	Paragrafer §§ 20-35
Ordförande Johan Abrahamsson	
Justerande Janne Jansson Henrik Andersson § 30

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2024-01-31

Anslagsdatum

2024-02-07

Anslaget tas ner

2024-02-28

Förvaringsplats för protokollet

Närarkivet, Kommunledningskontoret på plan 4 i Stadshuset

Underskrift

.....

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 20

Godkännande av dagordning och anmälan av jäv

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner dagordningen.

Anmälan av jäv

Janne Jansson (S) anmäler jäv i ärende § 30 ”Yttrande över överklagan av kommunfullmäktiges beslut 2023-12-18 § 263, Mariestads kommun”.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 21

Dnr 2022/00465

Beslut om granskning: Fördjupad översiktsplan Mariestad 2040

Arbetsutskottets beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att förslag till fördjupad översiktsplan för Mariestad 2040 ska bli föremål för granskning.
2. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att ge planenheten i uppdrag att göra redaktionella förändringar i handlingarna innan granskning påbörjas.

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 23 november 2022 (§ 317) om uppdrag att påbörja arbete med att ta fram förslag till fördjupad översiktsplan för Mariestad. Bakgrunden till uppdraget är behovet av ny kommunal fysisk planering till följd av kommunens nya mål om befolkningsutveckling som beslutades den 12 oktober 2022 (§ 140). Kommunen har beslutat att planeringen ska utgå från en målsättning på 40 000 invånare år 2040.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 8 februari 2023 (§ 46) att godkänna projektbeskrivning för fördjupad översiktsplan Mariestad 2040. Projektbeskrivningen innehåller förväntad nytta och syfte, uppdrag och leverans, mål för projektet, avgränsning, genomförande, projektorganisation, budget med mera.

Under perioden februari till november 2023 pågick arbete med framtagande av samrådsförslag till fördjupad översiktsplan Mariestad 2040. Arbetet genomfördes i nära samverkan med projektets politiska styrgrupp (kommunstyrelsens arbetsutskott). Dialog, information och förankring av arbetet genomfördes inom kommunkoncernens bolag, förvaltningar, avdelningar och enheter.

Den fördjupade översiktsplanen innehåller en redovisning av inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och ger vägledning om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Planen följer Boverkets ÖP-modell som innebär att geografisk planinformation har strukturerats på ett sådant sätt så det blir enhetligt för digital hantering. Planen är också utformad för att uppfylla plan- och bygglagens krav på redovisning genom tillämpning av Boverkets modell med de tre aspekterna utvecklingsstrategi, mark- och vattenanvändning och värden och hänsyn.

Den 6 november 2023 (§ 398) beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att förslag till fördjupad översiktsplan Mariestad 2040 ska samrådas enligt 3 kap. 8 § plan- och bygglag (2010:900). Förslaget till fördjupad översiktsplan har varit föremål för samråd under perioden 7 november till 4 december 2023. Under samrådet har förslaget funnits tillgängligt för allmänheten på kommunens webbplats och varit utställt i Stadshuset. Förslaget har skickats till länsstyrelsen, regionen och berörda kommuner samt ett flertal övriga remissinstanser.

De synpunkter som inkommit under samrådet har sammanställts och kommenterats i en samrådsredogörelse som utgör underlag för bearbetning av planen till granskningsskedet. Innan planen antas ska den ställas ut för granskning vilket innebär att planen på nytt görs tillgänglig för allmänheten och remitteras till länsstyrelsen med flera. Formen för granskning regleras i plan- och bygglagen och innebär att granskningstiden ska vara minst två månader.

Planenheten har sedan samrådet avslutats fört dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott om hantering av inkomna synpunkter och bearbetning av planen till granskningsskede.

Bedömning ur miljömässig dimension

Arbetet med utformningen av planen har utgått från de styrdokument och strategier som gäller för internationell, nationell, regional och kommunal nivå. Detta avser bland annat Agenda 2030, barnkonventionen, Sveriges miljömål, politik för gestaltad livsmiljö, regionala utvecklingsstrategier, klimatkontrakt, Vision 2040 med flera.

I arbetet med den fördjupade översiktsplanen har en strategisk miljöbedömning gjorts samt en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram som utgör underlag till planen.

Bedömningen är att ärendet har påverkan på miljömässig dimension på en övergripande nivå och att det i fortsatt arbete klarläggs slutlig påverkan.

Bedömning ur social dimension

Planen har utformats och innehåller strategiska principer för hållbar utveckling där utöver miljömässig och ekonomisk dimension även social dimension ingår. Planen till exempel nya arbetstillfällen, mötesplatser och livsmiljöer som syftar till att skapa sociala värden och upplevelser.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Den bedömda kostnaden för framtagandet av planen budgeterades till 1 400 000 i samband med projektets uppstart. Fram till 18 januari 2024 uppgår externa kostnader för framtagande av planen till drygt 1 470 000. Projektet finansieras inom planenhetens budgetram. Bedömningen är att kostnaden om 1 400 000 kommer överskridas innan projektet är färdigt men att de ökade kostnaderna kan hanteras inom planenhetens budgetram för 2024.

Den fördjupade översiktsplanen kommer utgöra underlag för kommunala satsningar och investeringar och utgör underlag för kommande budgetprioriteringar för planens genomförande.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-18

Planchefens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-18

Planbeskrivning Fördjupad översiktsplan Mariestad 2040 (granskningshandling)

Miljökonsekvensbeskrivning

Samrådsredogörelse

Kulturmiljöutredning riksintresse Mariestad 2023-06-28

Riskbedömning miljöfarliga verksamheter 2023-05-02

Beslutet ska skickas till:

Planenheten (plan@mariestad.se)

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 22

Dnr 2023/00672

Information om trafikutmaningar Marieforsleden och stadskärnan

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Bakgrund

Inför kommande utredningar om mobilitet i Mariestads tätort har redan nu ett par framtida trafikutmaningar kopplat till befolkningstillväxt identifierats. Arbetet med mobilitet kommer att bli omfattande och inkluderar en rad olika aktörer. Det mynnar ut i ett strategiskt arbete och en rad konkreta ställningstaganden som kan kräva skyndsam dialog.

I första läget behövs ett avvägande mellan olika trafiklösningar på Marieforsleden samt diskussion om framtida trafiklösningar i stadskärnan.

Bedömning ur miljömässig dimension

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-17

Samhällsbyggnadsstrategens tjänsteskrivelse, daterad 2024-12-18

Beslutet ska skickas till:

Samhällsplanerare, Daniel Bäckström

Samhällsbyggnadsstrateg, Johannes Hukkanen

Samhällsbyggnadsstrateg, Maria Gustavsson

MARIESTAD

**Kommunstyrelsens arbetsutskotts
sammanträdesprotokoll**

Sammanträdesdatum
2024-01-31

Sida 8

Planchef, Adam Johansson

Gatuchef, Simon Ravik

Sambällsbyggnadschef, Niklas Brandt

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 23

Dnr 2024/00030

**Information om deltagande i nätverket Drogförebyggarna
Skaraborg**

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Bakgrund

Brotts- och drogförebyggare i Mariestads kommun har mottagit en inbjudan från Drogförebyggarna Skaraborg om deltagande som representant för Mariestads kommun.

Drogförebyggarna Västra Götaland är ett nätverk som spänner över hela Västra Götaland. Nätverksarbetet finns i ett flertal områden vilka benämns Drogförebyggarna Sjuhärad, Drogförebyggarna Skaraborg, Drogförebyggarna Fyrbodalen och Drogförebyggarna Göteborgs kranskommuner och/eller Drogförebyggarna Göteborg.

Drogförebyggargrupperna syftar till att öka de ANDTS (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel) -förebyggande insatserna i varje delregionalt område och på så vis öka det totala förebyggande arbetet i hela Västra Götaland, främst i deltagande kommuner.

Drogförebyggargruppen Skaraborg innehåller representanter från Skaraborgs kommunalförbund, Västra Götalandsregionen, polisen, studieförbundet NBV, nykterhetsrörelsen, Svenska Kyrkan, RF-SISU samt kommunala tjänstepersoner från deltagande kommuner. Deltar gör även andra aktörer inom ideell sektor i området. Samordning sker genom Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland och gruppen sammanträder en till två gånger per termin.

Tillsammans identifierar nätverket behov och skapar gemensamma insatser. Exempel på insatser kan vara utbildningsserier och olika kraftsamlingar.

Nätverket är också en källa till informationsspridning mellan dessa grupper om nya forskningsresultat, metoder och föreläsningar. Representanterna i gruppen har ansvar för att sprida denna kunskap vidare till kommunen som representeras.

Bedömning ur miljömässig dimension

Deltagande i nätverket bedöms ej ha större påverkan ur miljömässig dimension. Sammanträden sker både digitalt och fysiskt. Vid fysiska möten kommer resandet planeras utefter kollektivtrafik.

Bedömning ur social dimension

Deltagande i nätverket bedöms ha god påverkan ur social dimension, utifrån ett drogförebyggande och hälsofrämjande perspektiv. Brott- och drogförebyggare får genom nätverket erfarenhetsutbyte, ny kunskap och nätverkets breda kompetens för att nå större genomslagskraft i insatser. Mariestads kommuns medarbetare och invånare kan via nätverket erbjudas fler möjligheter till kompetenshöjande aktiviteter, vilket på sikt kan ha god inverkan på individers bruk av alkohol, narkotika, doping och tobak.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Deltagande sker inom brott- och drogförebyggarens arbetstid. Möten sker både fysiskt och digitalt. Fysiska sammanträden finansieras av Länsnykterhetsförbundet Västra Götaland, men deltagande parter bekostar resor till och från träffarna.

Vid de fall en kraftsamling eller insats ska genomföras lokalt i Mariestad står kommunen för eventuella kostnader som lokal och dylikt.

Drogförebyggarna Skaraborg erhåller också medel från Delregional nämnd Östra, Västra Götalandsregionen, vilka nyttjas för föreläsare eller utbildningar.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-17

Brott- och drogförebyggarens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-16

Beslutet ska skickas till:

Niklas Brandt, samhällsbyggnadschef

Jenny Aronsson, brott- och drogförebyggare

Socialnämndens nämndsekreterare

Folkhälsorådets nämndsekreterare

Anitta Into, socialchef

Linnéa Wiljén, folkhälsostrateg

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 24

Dnr 2024/00042

Information om krisledning

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Bakgrund

Kommunens arbete med planering för kris och krisledning med bäring på såväl trygghet, extraordinära händelser i fredstid och ledning vid höjd beredskap fortsätter. En del av arbetet är att säkerställa en pålitlig ledningsförmåga bland annat genom tillgång till alternativ kraftförsörjning, ledningsnät/system, analoga metoder, uthållighet och minskad risk genom utspridning.

Säkerhetschefen och äldre- och omsorgschefen för en dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott, tillika kommunens krisledningsutskott, om steg på vägen för att stärka pålitligheten i krisledningsförmågan och samordning av funktioner.

Bedömning ur miljömässig dimension

Ingen bedömning har i detta skede gjorts av denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Kommunen är ansvarig för en rad samhällsviktiga verksamheter. En del av ansvaret är att planera för hur dessa ska fungera även under extraordinära händelser och vid höjd beredskap.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Redundans är generellt sett kostandadrivande, samtidigt finns det ibland möjligheter att söka bidrag från bla MSB eller hitta synergier för en del av dessa åtgärder.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-24

Tf säkerhetschefens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-24

Beslutet ska skickas till:

Tf säkerhetschef, Niklas Brandt

Beredskapssamordnare äldreomsorgen, Otto Johansson

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 25

Dnr 2023/00499

**Motion om frivilliga kompensationsåtgärder för
ekosystemtjänster i Korstorp**

Arbetsutskottets förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen vara besvarad då avtal om kompensation i enlighet med detaljplanens bestämmelser redan är tecknat.

Arbetsutskottets beslut

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott finner det anmärkningsvärt och ifrågasätter lämpligheten i att peka ut ett enskilt företag i en motion.
2. Kommunstyrelsens arbetsutskott förordar en översyn av gällande regelverk för motioner med syfte att förhindra att enskilda näringsidkare/företag utpekas.

Bakgrund

Britta Wänström (V) har i en motion till kommunfullmäktige lämnat förslag om att Mariestads kommun ska ha en dialog med etablerande företag om åtgärder för kompensation för de ekosystemtjänster som går förlorade i och med exploateringen i Korstorp. Vidare föreslår Wänström (V) att kommunen tar ställning till åtgärder kommunen är villig att utföra, dokumenterar resultat i en skriftlig överenskommelse och använder EST-analysen från detaljplanen som underlag för dialogen. Motionen redogör för de förslag som lyfts fram i EST-analysen och föreslår att kommunen arbetar vidare med dessa inom så kallad ”frivillig kompensation”. Frivillig kompensation är arbete och åtgärder som sker utan krav från lagstiftning och myndigheter.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 september 2023 (§ 193) att lämna motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har beretts av samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ekosystemtjänster definieras av Naturvårdsverket ”...alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet.” och delas ofta in i fyra grupper utifrån vilken funktion de har. Dessa grupper kallas försörjande, reglerande, kulturella och stödjande ekosystemtjänster.

Samhällsbyggnadsförvaltningen konstaterar att exploateringen i Korstorp och byggandet av battericellsfabriken är ett omfattande projekt och har bland annat föregåtts av en detaljplaneprocess. Samtidigt med framtagande av detaljplanen har flera parallella processer bedrivits, bland annat har olika tillstånd sökts inför byggnationen, kommunen har beslutat att sälja mark och ett exploateringsavtal har ingåtts med etablerande företag om genomförandet av detaljplanen. I det senare avtalet regleras åtgärder och åtaganden så är påkallade av detaljplanen, som också är

ekosystemtjänster, även om de i avtalet inte är beskrivna utifrån den definitionen. (Kf, 2023-09-11)

Arbeten och åtgärder utöver lagstadgade krav på skydd och kompensation av naturvärden kan så som det anges i motionen ske på kommunens initiativ. I kommunens beslutade styrdokument Strategi Agenda 2030 och Program för blå- och grönstruktur redovisas generella ställningstaganden och inriktningar för bland annat ekosystemtjänster. I kommunens strategi för Agenda 2030 anges som mål att kommunen använder egen mark för att stärka ekosystemtjänster och biologisk mångfald. I program för blå- och grönstruktur anges att metoden ”skadelindringshierarkin” används som princip vid exploatering. Någon vägledning för hantering av ekosystemtjänster specifika projekt eller enskilda fall finns inte.

Bedömning ur miljömässig dimension

Motionen avser att ha en dialog med etablerande företag om vilka åtgärder de är villiga att åta sig för att kompensera för de ekosystemtjänster som går förlorade i och med exploateringen (frivilliga kompensationsåtgärder på annan plats och/eller åtgärder inom den egna fastigheten). En eventuell dialog innebär inte per automatik att några frivilliga kompensationsåtgärder kommer till stånd. Om så dock är fallet vilket bedöms vara intentionen bedöms det vara positivt ur miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

Bedömning ur social dimension påverkas i likhet med ur miljömässig dimension av vad en eventuell dialog ger. Utifrån motionen och underlag (EST-analys) kan dock konstateras att kompensationsåtgärder kan ske för rekreation och hälsa som bedöms positivt ur social dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

För att föra dialog och genomföra frivilliga kompensationsåtgärder krävs resurser i form av arbetstid som har påverkan ur ekonomisk dimension.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-15

Samhällsbyggnadschefens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-10

Motion om frivillig kompensation för ekosystemtjänster i Korstorp

Beslutet ska skickas till:

Motionären

Samhällsbyggnadschef Niklas Brandt

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 26

Dnr 2023/00501

Motion om riktlinjer för ekosystemtjänster

Arbetsutskottets förslag till beslut i kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Motiveringen till beslutet är att arbetet med ekosystemtjänster inte förutsätter några specifika kommunala riktlinjer utan kan hanteras inom de styrdokument som redan finns. En större mängd styrdokument är inte nödvändigtvis ett effektivt sätt att styra verksamhet.

Bakgrund

Britta Wänström (V) har i en motion till kommunfullmäktige lämnat förslag om att Mariestads kommun ska ta fram riktlinjer som ska fastställas genom politiskt beslut. Riktlinjerna ska avse ekosystemtjänster och beskriva arbetet i varje skede av den fysiska planeringen, genomförandet och förvaltandet av kommunens mark för att ta hänsyn till och stärka ekosystemtjänster.

I motionen skrivs att Mariestads kommun saknar politiskt beslutade riktlinjer för att undvika en stor förlust av ekosystemtjänster när staden byggs ut. Motionären skriver att det vid utbyggnaden kommer det krävas fokus på ekosystemtjänster i varje skede av den fysiska planeringen, genomförandet och förvaltandet av den kommunala marken. Hur detta ska gå till föreslås ske i politiskt beslutade riktlinjer som i nuläget inte finns. Som exempel nämns att kommunen inte tagit ställning till om användandet av frivillig kompensation, under vilka omständigheter ekosystemtjänster ska vara en del av underlaget till en detaljplan, ansvarsfördelning för respektive kommunal enhet för att uppnå kommunfullmäktiges vilja att främja ekosystemtjänster. Motionären skriver att många andra kommuner har riktlinjer för hantering av ekosystemtjänster.

Kommunfullmäktige beslutade den 25 september 2023 (§ 194) att överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning. Motionen har överlämnats till samhällsbyggnadschefen.

Ekosystemtjänster definieras av Naturvårdsverket ”...alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet.” och delas ofta in i fyra grupper utifrån vilken funktion de har. Dessa grupper kallas försörjande, reglerande, kulturella och stödande ekosystemtjänster.

Samhällsbyggnadsförvaltningen konstaterar att begreppet ekosystemtjänster under de senaste åren blivit alltmer vanligt förekommande och känt inom kommunal fysisk planering och exploatering. Flera myndigheter såsom Boverket och Naturvårdsverket har tagit fram vägledningar och verktyg hur kommuner och andra aktörer kan arbeta med ekosystemtjänster. I kommunens strategi för Agenda 2030 och program för blå- och grönstruktur är ekosystemtjänster återkommande och med ställningstaganden om bland annat tillämpande av skadelindringshierarki vid exploateringar (Program

för blå- och grönstruktur) samt kommunen använder egen mark för att stärka ekosystemtjänster och biologisk mångfald (Strategi Agenda 2030).

Vad gäller ställningstagande om frivillig kompensation är det något som kan regleras i markanvisnings- och exploateringsavtal med exploatör. Vid kommunfullmäktiges beslut av dessa riktlinjer den 30 januari 2023 (§ 8) avslogs ett tilläggsyrkande från Britta Värnström (V) kring hur ekosystemtjänster skulle kunna och borde regleras i dessa avtalstyper.

En del av motionen handlar om under vilka omständigheter ekosystemtjänstanalys ska vara en del av underlag till detaljplan. Här är det förvaltningens uppfattning att det är det specifika planprojektet som ska avgöra vilka underlag och utredningar som för uppfyllandet av kraven i plan- och bygglagen.

Sammantaget bedömer samhällsbyggnadsförvaltningens är att riktlinjer för ekosystemtjänster skulle kunna bidra till att öka tydligheten i hantering av ekosystemtjänster samt som underlag i planering och genomförande av exploateringar. Samtidigt konstaterar samhällsbyggnadsförvaltningen att arbete med ekosystemtjänster inte förutsätter några specifika kommunala riktlinjer utan kan hanteras inom de styrdokument som redan finns. En större mängd styrdokument är inte nödvändigtvis ett effektivt sätt att styra verksamhet.

Bedömning ur miljömässig dimension

Bedömningen är att riktlinjer för ekosystemtjänster kan bidra till att främja bevarande och tillskapande av ekosystemtjänster.

Bedömning ur social dimension

Bedömningen är att riktlinjer för ekosystemtjänster kan bidra till att främja bevarande och tillskapande av ekosystemtjänster.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Framtagande och förvaltning av riktlinjer fordrar ekonomiska resurser, främst arbetstid.

Behandling på sammanträdet

Malin Olsson Lundqvist (M) yrkar att motionen ska avslås.

Ordförande tar upp Malin Olsson Lundqvists (M) avslagsyrkande till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med avslagsyrkandet.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-15

Samhällsbyggnadschefens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-11

Motion om riktlinjer för ekosystemtjänster

Beslutet ska skickas till:

Motionären

Sambällsbyggnadschef, Niklas Brandt

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 27

Dnr 2024/00043

Information om höjt personalomkostnadspålägg

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott ger kommundirektören i uppdrag att återkomma med förslag på en åtgärdslista som även innefattar ökade personalomkostnader, med anledning av det rådande ekonomiska läget utifrån lågkonjunkturen.

Bakgrund

Kostnaderna för avtalspensioner i kommunsektorn ökar mycket kraftigt år 2023 och 2024 på grund av den höga inflationstakten. Även den höjda premien för den avgiftsbestämda pensionen i det nya pensionsavtalet AKAP-KR bidrar till kostnadsökningen. Det nu beslutade inkomstbasbeloppet för år 2024 påverkar kostnaderna ytterligare vilket medför att personalomkostnadspålägget (PO-pålägget) för 2024 behöver revideras.

PO-pålägget för år 2024 behöver nu höjas jämfört med det preliminära, då pensionskostnaderna ökar ytterligare. Genomsnittliga PO-pålägg för pensionskostnaderna för 2024 ökar enligt prognoser med ytterligare 1,4 procentenheter i kommuner jämfört med det preliminärt föreslagna PO-pålägget från i våras.

Utveckling av PO-pålägg för kommunerna:

2022	2023	2024 preliminär	2024
39,25	44,53	45,75	47,2

Det höjda PO-pålägget bedöms öka kostnaden för Mariestads kommun med totalt cirka 13 miljoner kronor.

Bedömning ur miljömässig dimension

Ekonomiavdelningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ekonomiavdelningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De ekonomiska konsekvenserna av det höjda PO-pålägget bedöms vara en ökad kostnad med 13 miljoner kronor i ett redan ansträngt ekonomiskt läge.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-26

Ekonomichefens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-25

Beslutet ska skickas till:

Ekonomichef, Anna Holmqvist

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 28

Dnr 2024/00044

Information om lönerörelsen 2024

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Bakgrund

Av fem centrala löneavtal, löper fyra ut den 31 mars 2024. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) mottog i december yrkanden, cirka 170 stycken totalt, från de centrala fackliga parterna. HR-chef har under januari deltagit på en workshop samt en informationsträff anordnad av SKR.

Överlag har de centrala fackliga parterna yrkat på löneökningar i nivå med, eller över, det så kallade ”märket”, vilket för 2024 ligger på 3,3 procent. Till detta finns en mängd ytterligare dyra yrkanden, exempelvis arbetstidsförkortning samt slopande av karensdag. Många av yrkandena är gemensamma för några eller samtliga avtalsområden.

Sett till avtalslängden, finns skäl att anta att SKR kan komma att gå med på en kort avtalsperiod på ett år, i linje med vad som yrkats från fackligt håll. Enligt tidplanen ska avtalen vara klara till den 31 mars 2024. Det finns inga garantier för att det blir så.

Bedömning ur miljömässig dimension

Lönerörelsen bedöms inte ha någon påverkan utifrån en miljömässig dimension.

Bedömning ur social dimension

Lönerörelsen bedöms kunna ha en påverkan på frågor som rör bland annat jämställdhet, jämlikhet samt kompetensförsörjning.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Lönerörelsen bedöms ha en påverkan på kommunens ekonomi. Omfattningen är svår att uttala sig om innan avtalen är klara.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-24

HR-chefens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-24

Beslutet ska skickas till:

MARIESTAD

**Kommunstyrelsens arbetsutskotts
sammanträdesprotokoll**

Sammanträdesdatum
2024-01-31

Sida 20

HR-chef, Per Johansson

Kommundirektörens ledningsgrupp

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 29

Dnr 2023/00605

Uppföljning och utvärdering av fritidsbanken

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott konstaterar att uppdraget som lämnades till kommundirektören den 6 november 2023 (§ 416) avslutas.

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott gav den 6 november 2023 (§ 416) kommundirektören i uppdrag att utvärdera och följa upp fritidsbanken avseende bland annat intresse och uthyrning.

Fritidsbanken Sverige är en ideell, nationell förening som äger varumärket Fritidsbanken. Alla huvudmän som driver lokala fritidsbanker är medlemmar i föreningen som verkar utan vinstintresse.

Fritidsbankens grundpelare är:

- Alla får låna
- Allt är gratis
- Återanvänd utrustning

Det är helt kostnadsfritt att låna på Fritidsbanken. Det finns inga depositions- eller förseningsavgifter. Skulle något råka gå sönder försöker man laga det och om inte det går så blir man inte ersättningsskyldig.

Fritidsbanken är som ett bibliotek, fast med sport- och friluftsprylar där man kan låna utrustning för en aktiv fritid, som till exempel skidor, skridskor, inlines, flytvästar, tält, bollar av olika slag, klubbor, fiskespön, fotbollsskor, hjälmar, stormkök och mycket mer.

Fritidsbanken finns idag i över 40 procent av landets kommuner. Visionen är att det ska finnas en Fritidsbank i varje kommun. Man kan dra paralleller till folkbibliotekens framväxt under början av 1900-talet. Genom dem ökade människors tillgång till kultur och kunskap. På samma sätt vill fritidsbanken bidra till att ge människor tillgång till en aktiv fritid. Dyr utrustning ska inte vara ett hinder!

Statistik

Fritidsbanken i Mariestad öppnade i maj 2022, efter politiskt beslut, och gjorde sitt första utlån den 19 maj. Under uppstarten av Fritidsbanken ägnades merparten av det första halvåret till insamling, marknadsföring och sortering av inlämnade artiklar. Detta visar sig också i statistiken för Mariestads fritidsbank då antalet låntagare under 2022 uppgår till 110 stycken med 409 antal lånade artiklar.

Under 2023 då fritidsbanken är väl etablerad ökar utlåningen markant med 412 låntagare som tillsammans lånar totalt 1157 artiklar. Från den 1 januari till den 17 januari 2024 har fritidsbanken redan 98 låntagare som har lånat 295 antal artiklar. Trenden är tydligt uppåtående för fritidsbanken då antalet låntagare ökar konstant.

Personal och ekonomi

Kravet från fritidsbanken centralt vid uppstarten av verksamheten i Mariestad var att fritidsbanken skulle bemannas av en heltidsansvarig. Detta krav förhandlades bort av kultur och fritidschefen med motiveringen att med tanke på fritidsbankens placering i Elvärket så skulle den utökade personalstyrkan i samband med Elverkets utökade öppettider också räckta till för en 40 procent tjänst som ansvarig för fritidsbanken. Vilket också accepterades av fritidsbankens ledningsorganisation.

Kostnaden för fritidsbanken; dataprogram för utlåning, försäkring och verktyg och andra förbrukningsvaror, uppgår till cirka 20 000 kronor om året vilket ingår i Elverkets verksamhetsbudget.

Öppettider

Mariestads fritidsbank är öppen måndag till fredag mellan klockan 15.00 till 18.30. Man kan utöver öppettiderna ringa Elvärket på Elverkets övriga öppettider för att få hjälp. Detta innebär att Mariestads fritidsbank har bland de mest generösa öppettiderna av landets fritidsbanker.

Sammanfattning/utvärdering

Efter en lite trög start (som de flesta fritidsbanker har initialt) så har verksamheten verkligen kommit igång. Barnfamiljer och gamla, från olika samhällsgrupper, ja alla, besöker idag fritidsbanken. För att donera artiklar eller för att låna. Sammantaget med den stigande utlåningsfrekvensen, den låga verksamhetskostnaden och mernytan som fritidsbanken skapar i vardagen är det bara att konstatera att starten av Mariestads fritidsbank var ett klokt beslut.

Bedömning ur miljömässig dimension

En bärande del av fritidsbanken är återbruk vilket inte kan underskattas ur miljösynpunkt.

Bedömning ur social dimension

De socioekonomiskt svaga grupper som tidigare har avstått från vissa sport och fritidsaktiviteter på grund av kostnadsmässiga skäl behöver inte göra det när möjligheten finns att låna utrustning på fritidsbanken.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslaget innebär ingen ekonomisk påverkan.

Underlag för beslut

Kommundirektörens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-18

Kultur- och fritidschefens tjänsteskrivelse, daterad 2024-01-18

Beslutet ska skickas till:

Kultur- och fritidschef, Tomas Ekström

Stabschef, Per Garenius

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 30

Dnr 2023/00609

Yttrande över överklagan av kommunfullmäktiges beslut 2023-12-18 § 263, Mariestads kommun, målnummer 5974-23**Arbetsutskottets förslag till beslut i kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen beslutar att lämna nedanstående yttrande över överklagan av kommunfullmäktiges beslut 2023-12-18 § 263.

Jäv

Janne Jansson (S) anmäler jäv och deltar inte i beredning eller beslut i ärendet.

Reservation

Anita Olausson (S) och Linnéa Wall (S) deltar inte och reserverar sig mot beslutet.

Yttrande

Som grund för överklagan anges att ärendet inte har beretts på ett korrekt sätt inför kommunfullmäktiges sammanträde.

Ärenden som avgörs i kommunfullmäktige omfattas av så kallat beredningstvång. Det innebär att alla ärenden i fullmäktige måste ha beretts antingen av den nämnd som ärendet hänförs till eller av en fullmäktigeberedning (5 kap 26 § KL). Något krav på att beredningen i sig håller viss kvalitet eller allsidighet finns dock inte. Om minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna inte är nöjda med kvalitén eller omfattningen av beredningen kan de begära att ärendet återremitteras och bereds vidare (5 kap 50 § KL). Vid behandlingen av ärendet på kommunfullmäktiges sammanträde 2023-12-18 framfördes ingen begäran (yrkande) om återremiss för kompletterande beredning. Det kan således konstateras att kommunfullmäktige ansåg att ärendet var tillräckligt berett.

Det kan noteras att det inte heller framfördes något yrkande om återremiss för kompletterande beredning då ärendet behandlades av kommunstyrelsen 2023-12-04 (§315). Ledamöterna från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet valde att inte delta i beslutet.

Som grund för överklagan anges att yrkandet vid kommunstyrelsens sammanträde (§ 315/2023) inte hade med det aktuella ärendet att göra. / Att KS § 315 inte behandlar ett utträde ur samarbetet.

Enligt kommunallagens (KL) 5 kap 57 § ska ordföranden i kommunfullmäktige vägra att lägga fram ett förslag till beslut om ordföranden anser att förslaget går utöver vad ärendet handlar om och i stället innebär att ett nytt ärende väcks. Bakgrunden till denna bestämmelse är beredningstvånget för ärenden i kommunfullmäktige. Motsvarande bestämmelse finns inte för styrelsen och övriga nämnder (6 kap. 33 § KL). Om yrkandet i kommunstyrelsen 2023-12-04 (§ 315) hade, eller inte hade, med det aktuella ärendet att göra saknar därmed betydelse.

Som grund för överklagan anges att de gemensamma nämnderna inte har fått möjlighet att yttra sig innan beslutet att säga upp samverkansavtalen för respektive nämnd.

I 5 kap 26 § framgår att en nämnd i normalfallet alltid bör få yttra sig i ärende som berör nämndens verksamhetsområde. Ärendet som behandlades fullmäktiges sammanträde 2023-12-18 avsåg *uppsägning av gemensamma nämnder och andra samverkansavtal inom MTG*. Berörda verksamheter gavs inte möjlighet att yttra sig då ärendet *inte* avsåg nämndens verksamhetsområde eller nämndens uppdrag. Ärendet avsåg den politiska organisationen och om nämnder ska vara gemensamma med annan kommun.

Enligt 3 kap 4 § KL ska fullmäktige tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Vidare får kommunfullmäktige besluta att en nämnd ska vara gemensam med en annan kommun (9 kap 19 § KL). Fullmäktige får därmed även besluta att säga upp avtal om gemensamma nämnder. Det framgår inte av kommunallagen att befintliga nämnder, inom berörda verksamhetsområden, ska tillfrågas innan fullmäktige beslutar om den politiska organisationen eller gemensamma nämnder.

Som grund för överklagan anges att kommunfullmäktige och medborgarna har vilseletts genom att ett protokollsutdrag från kommunstyrelsen i ett annat ärende har använts som underlag i fullmäktige.

Enligt 5 kap 13 § KL ska ordförande i fullmäktige tillkännage tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Vidare ska varje ledamot och ersättare kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas.

Kallelse och dagordning för fullmäktiges kungjordes på kommunens anslagstavla 2023-12-08. Kungörelsen innefattade de ärenden som skulle behandlas. Det framgick därmed tydligt på anslagstavlan att kommunfullmäktige skulle behandla ärendet *uppsägning av gemensamma nämnder och andra samverkansavtal inom MTG*. Vidare skickades kallelse, inklusive dagordning och underlag, till fullmäktiges ledamöter och ersättare 2023-12-08. Handlingarna skickades digitalt och blev därmed tillgängliga för de förtroendevalda direkt då de skickades. Det framgick även tydligt i kallelsen att kommunfullmäktige skulle behandla ärendet *uppsägning av gemensamma nämnder och andra samverkansavtal inom MTG*. Kommunstyrelsens förslag till beslut utgjorde underlag för kommunfullmäktiges behandling av ärendet. Kommunstyrelsens förslag överensstämmer med kommunfullmäktiges beslut. Ärendeprocessen har därmed genomförts i enlighet med kommunallagen.

Som grund för överklagan anges att ärendet inte har tillförts några handlingar mellan kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Det kan konstateras att de ärenden, inklusive beslutsunderlag, som ska behandlas av kommunfullmäktige måste ha beretts av den nämnd som ärendet hänför sig till (5 kap 26 § KL). Det strider därmed mot KL att tillföra ytterligare handlingar till ärendet mellan kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

I överklagan framförs även argumentet att ärendet har använts som ett svepskäl för att avsluta samarbetet enkom för personlig vinning. Det kan konstateras att ingen av

de närvarande ledamöterna i kommunfullmäktige var jävig vid behandlingen av ärendet. Det framgår inte heller i överklagan vem som skulle varit jävig eller varför.

Bakgrund

Det har inkommit två överklaganden av kommunfullmäktiges beslut 2023-12-18 § 263 i vilket fullmäktige beslutade att säga upp och avsluta de gemensamma nämnderna inom MTG (Mariestad, Töreboda och Gullspång). Fullmäktiges beslut avsåg avtalen inom och utom avtalsnämnden, miljö- och byggnadsnämnden, lönenämnden, IT-nämnden och tekniska nämnden samt övriga samarbeten.

I de två överklagandena anges följande argument för laglighetsprövningen:

- Ärendet har inte beretts på ett korrekt sätt inför kommunfullmäktiges sammanträde, vilket strider mot kommunallagen. Det fanns ingen utförlig bakgrundsinformation då ärendet hanterades av kommunfullmäktige.
- Yrkandet vid kommunstyrelsens sammanträde (§ 315/2023) hade inte har med det aktuella ärendet att göra. KS § 315 behandlar inte ett utträde ur samarbetet.
- De gemensamma nämnderna inom MTG fick inte möjlighet att yttra sig över vad beslutet om att säga upp samverkansavtalet innebär för respektive nämnd, varken ekonomiskt, personellt eller inom andra områden.
- Genom att använda ett protokoll från kommunstyrelsens sammanträde för ett helt annat ärende vilseleds kommunfullmäktige och medborgarna vilket är ett brott mot kommunallagen kap 5 § 26.
- Det har inte tillförts några handlingar i ärendet mellan kommunstyrelsen och kommunfullmäktige trots att ärendet har bytt innehåll.
- Ärendet har använts som ett svepskäl för att avsluta samarbetet enkom för personlig vinning.

Mariestads kommun har förelagts att lämna in ett skriftligt yttrande i vilket kommunen bemöter det som står i handlingarna.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslaget till yttrande för beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Förslag till yttrande över överklagan av kommunfullmäktiges beslut 2023-12-18 § 263

Föreläggande Förvaltningsrätten Jönköping

*Beslutet skickas till:
Förvaltningsrätten Jönköping
Anmäls till kommunfullmäktige*

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 31

Dnr 2024/00008

Uppdrag till kommundirektören

Inga uppdrag lämnas till kommundirektören.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 32

Dnr 2024/00003

Information

Ingen information lämnas vid sammanträdet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 33

Dnr 2024/00001

Handlingar att anmäla

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott finner handlingarna anmälda.

Bakgrund

Handlingar som inkommit till kommunstyrelsens arbetsutskott redovisas till sammanträdet.

Underlag för beslut

- 1. Beslut tekniska nämnden § 5/23**
Prisjustering av timpris för lokalvård, med bilaga.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 34

Dnr 2024/00002

Inbjudningar

Arbetsutskottets beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott finner inbjudningarna anmälda.

Bakgrund

Inbjudningar som inkommit till kommunstyrelsens arbetsutskott redovisas till sammanträdet.

Underlag för beslut

1. **LRF Mariestad**
Förfrågan om dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott
2. **Skaraborgs Kommuner och Regioner**
Digitalt seminarium, medborgarberedning 8 februari 2024.
3. **Sveriges Kommuner och Regioner**
Digital utbildning i processledning 23 april 2024
4. **Sveriges Kommuner och Regioner**
Översiktsplanetåget 31 januari 2024
5. **Sveriges Kommuner och Regioner**
Internationella dagen 2024, Stockholm 13 mars 2024
6. **Sveriges Kommuner och Regioner**
Digitalt seminarium om kommuners insatser för hållbar konsumtion i omställningen till ett klimatneutralt samhälle, 22 mars 2024
7. **Kristinehamns kommun**
Save the date – Morgondagens totalförsvär 11 juni 2024, med bilaga.
8. **Suicid Zero**
Presentation för kommunpolitiker

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ksau § 35

Dnr 2024/00004

Rapporter

Inga rapporter lämnas under dagens sammanträde.